

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Adresa nr. 18895/2023 din data de 30.10.2023

Biroul permanent al Senatului

Bp. 527 / 30.10.2023

Domnului Mario-Ovidiu Oprea
Secretar General al Senatului României

Biroul permanent al Senatului

L. 603 / 30.10.2023

Stimate domnule secretar general,

Ca urmare a adresei dumneavoastră nr. 4707 din 26.09.2023 prin care ați transmis Consiliului Superior al Magistraturii, spre avizare, „Propunerea legislativă pentru modificarea ordonanței de urgență nr. 195 din 12 decembrie 2002 privind circulația pe drumurile publice”, vă comunicăm că aceasta a fost analizată în ședința din data de 24 octombrie 2023 a Comisiei nr. 1 - reunită „Legislație și cooperare interinstituțională”.

Referitor la solicitarea de avizare a propunerii legislative, având în vedere prevederile art. 39 alin. (3) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, precum și interpretarea dată de Curtea Constituțională sintagmei „acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești”, Comisia a reținut că nu se impune emiterea unui aviz de către Consiliul Superior al Magistraturii, urmând a fi exprimat un punct de vedere.

Sub un prim aspect, s-a constatat că propunerea legislativă vizează modificarea O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată. Modificarea unui act normativ constă, potrivit art. 59 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, în schimbarea expresă a textului unora sau mai multor articole ori alineate ale acestuia și în redarea lor într-o nouă formulare.

Or, prin propunerea legislativă s-a urmărit introducerea în O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată a unui nou articol, respectiv art. 111, ceea ce implică o procedură de completare a actului normativ, în sensul art. 60 din Legea nr. 24/2000 și nu o procedură de modificare.

De asemenea, s-a observat că O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, are deja în conținutul său art. 111, urmând a se reanaliza poziția în cuprinsul actului normativ unde urmează a fi introdus articolul propus.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

În al doilea rând, Comisia a constatat că propunerea legislativă se limitează la infracțiunea de ucidere din culpă în formă simplă, prevăzută de art. 192 alin. (1) din Codul penal, lăsând în afara reglementării varianta agravată a infracțiunii de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 alin. (3) din Codul penal.

În al treilea rând, Comisia a constatat că se are în vedere doar situația persoanelor care dețin permis de conducere, aspect care rezultă din partea introductivă a propunerii legislative: „în cazul în care titularul permisului de conducere (...)”.

Trebuie avută în vedere însă și situația persoanelor care nu dețin permis de conducere și care sunt condamnate printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru săvârșirea infracțiunii de ucidere din culpă, prevăzută de art. 192 din Codul penal, dacă aceste persoane săvârșesc în condițiile concursului ideal de infracțiuni și o infracțiune de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 336 din Codul penal și o infracțiune de conducere a unui vehicul fără permis de conducere, prevăzută de art. 335 din Codul penal. Este astfel necesară crearea unui tratament similar între persoanele care nu au deținut permis de conducere și cele care au deținut un astfel de permis și se află în ipotezele reglementate de inițiatori.

A patra observație este legată de intenția de a reglementa „interdicția de a conduce un autovehicul”, nefiind clar dacă aceasta este viziunea inițiatorilor sau există o deficiență de reglementare.

Astfel, în O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, sunt definite autovehiculul și vehiculul.

Autovehiculul este orice vehicul echipat cu motor de propulsie, utilizat în mod obișnuit pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau mărfurilor. Vehiculele care se deplasează pe șine, denumite tramvaie, precum și tractoarele agricole sau forestiere nu sunt considerate autovehicule. Troleibuzele sunt considerate autovehicule (art. 6 pct. 6).

Vehiculul este sistemul mecanic care se deplasează pe drum, cu sau fără mijloace de autopropulsare, utilizat în mod curent pentru transportul de persoane și/sau bunuri ori pentru efectuarea de servicii sau lucrări (art. 6 pct. 35).

În cazul infracțiunii de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 336 din Codul penal, legiuitorul a înțeles să se raporteze la vehicule. În consecință, prin limitarea acestei interdicții la conducerea de autovehicule, propunerea legislativă lasă posibilitatea persoanelor aflate în ipotezele reglementate de norma propusă de a conduce în continuare vehicule.

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

A cincea observație se referă la natura sancțiunii vizată prin propunerea legislativă, având în vedere că se folosește următoarea expresie: *„pedeapsa este interzicerea dreptului de a conduce un autovehicul pe viață”*, iar termenul de *„pedeapsă”* nu este folosit în conținutul O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată.

Astfel, este neclar dacă s-a avut în vedere măsura tehnico-administrativă a anulării permisului de conducere eliberat de autoritățile române ori s-a avut în vedere pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. i) din Codul penal.

În cazul în care s-a avut în vedere măsura tehnico-administrativă a anulării permisului de conducere, s-a constatat că potrivit art. 97 alin. (1) lit. c) din O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, *„în cazurile prevăzute în prezenta ordonanță de urgență, polițistul rutier dispune și una dintre următoarele măsuri tehnico-administrative: (...) anularea permisului de conducere eliberat de autoritățile române.”*

Potrivit alin. (5) al art. 97 alin. (1), *„Anularea permisului de conducere eliberat de autoritățile române se dispune de către poliția rutieră pe a cărei rază de competență s-a produs una dintre faptele prevăzute la art. 114 alin. (1) și (2)”*.

Potrivit art. 114 alin. (1) din O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, *„anularea permisului de conducere eliberat de autoritatea română se dispune în următoarele cazuri:*

a) titularul permisului de conducere a fost condamnat printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă pentru o infracțiune care a avut ca rezultat uciderea sau vătămarea corporală a unei persoane, săvârșită ca urmare a nerespectării regulilor de circulație;

b) titularul permisului de conducere a fost condamnat, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pentru infracțiunile prevăzute la art. 334, art. 335 alin. (2), art. 336, art. 337, art. 338 alin. (1) și art. 339 alin. (2) - (4) din Codul penal;

c) Abrogată de O.U.G. nr. 63/2006

d) titularului permisului de conducere i s-a aplicat, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă, pedeapsa complementară a interzicerii dreptului de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță prevăzută la art. 66 alin. (1) lit. i) din Codul penal”.

Astfel, anularea permisului de conducere, ca măsură tehnico-administrativă, se aplică, printre altele, în situația în care titularul permisului de conducere a fost condamnat pentru infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influența alcoolului sau a altor substanțe, prevăzută de art. 336 din Codul penal, printr-o hotărâre judecătorească rămasă definitivă.

Însă, persoana al cărei permis de conducere a fost anulat are dreptul de a se prezenta la examen pentru obținerea permisului de conducere, dacă a intervenit una dintre situațiile

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

următoare (art. 24 alin. (6) din O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată):

a) au trecut 6 luni de la data executării pedepsei amenzii sau a pedepsei în regim de privare de libertate;

b) a trecut un an de la data grațierii totale ori a restului de pedeapsă, de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere sau de la data împlinirii termenului de prescripție a executării pedepsei;

c) a intervenit amnistia;

d) interzicerea dreptului de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță, prevăzută la art. 66 alin. (1) lit. i) din Codul penal, a fost executată integral ori executarea acesteia a încetat în alt mod prevăzut de lege;

e) a intervenit reabilitarea”.

Astfel, s-a constatat că este neclar dacă intenția a fost de a exclude persoanele condamnate prin hotărâre definitivă pentru infracțiunea de ucidere din culpă, în condițiile prevăzute de art. 336 din Codul penal, al căror permis de conducere a fost anulat ca măsură administrativă, de la posibilitatea obținerii permisului de conducere după expirarea perioadelor prevăzute la art. 24 alin. (6) din O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată. În această ipoteză, s-a arătat că trebuie reglementată în mod clar această situație, prin modificarea corespunzătoare a art. 24 alin. (6) din O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată.

În cazul în care s-a avut în vedere interzicerea dreptului de a conduce un (auto)vehicul, ca **pedeapsă complementară**, s-au formulat următoarele observații:

Potrivit art. 66 alin. (1) lit. i) din Codul penal, „pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi: (...) dreptul de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanță”.

Potrivit art. 67 alin. (1) din Codul penal, aplicarea pedepsei complementare este facultativă pentru instanță, putând fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda și instanța constată că, față de natura și gravitatea infracțiunii, împrejurările cauzei și persoana infractorului, această pedeapsă este necesară. În cazul anumitor infracțiuni, când legea prevede această pedeapsă pentru infracțiunea săvârșită, aplicarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie (art. 67 alin. (2) din Codul penal).

Dacă intenția exprimată în propunerea legislativă a fost de a deroga de la durata pedepsei complementare a interzicerii unor drepturi (care se poate aplica *de lege lata* pe o durată maximă de 5 ani), Comisia a apreciat că ar trebui reglementată în mod expres această împrejurare. În plus,

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

textul propus ar trebui să se regăsească în cuprinsul Codului penal, nu în cuprinsul O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată.

Mai mult, este necesar să fie avută în vedere proporționalitatea unei astfel de pedepse complementare, în condițiile în care pentru infracțiuni mai grave (gravitate care se reflectă în limitele speciale de pedeapsă prevăzute de lege) pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi este limitată temporal la 5 ani.

În consecință, Comisia a apreciat că propunerea legislativă nu poate fi adoptată în forma în care a fost transmisă.

Cu deosebită considerație,

Secretar general,

Judecătoarea Andreea Șimona Uzău

